

Kloosterkerk

Genesis 9,14-17 en 20 – Johannes 2,1-11

12 januari 2025 – ds. Rienk Lanooy – Bevestiging ambtsdrager en Avondmaal

Deze dienst is ook (terug) te zien en te beluisteren via <https://youtu.be/44Fze2PErMA>

Gebed om ontferming

O God,
de eerste goede voornemens
zijn al weer gesneuveld.
Fris waren we
verwachtingsvol
– of toch een beetje blasé?
want we weten wel
hoe moeilijk het is
om vol te houden
om van het water
van alledag
wijn te maken.
Vaker gaat het omgekeerd:
dan maken we
van de wijn
van de hoop
de verwachting
van de gloed
en de toekomst
toch weer water
plat water.
Is het daarom
dat we hier zijn
op zoek naar een teken
dat ons optilt naar U
en daarom bidden wij U:
Heer, ontferm u...

Soms leggen we
de lat zo hoog:
we gaan het
helemaal en allemaal
anders doen
maar de werkelijkheid
kan weerbarstig zijn
want jezelf veranderen
is al lastig genoeg
maar hoe is het
met die ander
met omstandigheden
die we niet
in de hand hebben?
Is het daarom
dat we hier zijn
om weer te zien
waar het
om te beginnen
om gaat:
om mild te zijn
en vergevingsgezind
om te delen
van de overvloed
die we ontvangen
uit uw hand
daarom bidden wij U:
Heer, ontferm U...

Hoe nu verder
met deze aarde?
Aan grote woorden
geen gebrek
noch aan bommen
in onze straten
of op het slagveld
om het eigen gelijk te halen
We voelen ons
soms machteloos
en klein.
Is het daarom
dat we hier zijn:
niet voor de oplossing
eerder voor een richting
om niet mee te gaan
in de verplating
maar om het goede leven
te blijven vieren
als een teken
dat het anders kan:
lichter
warmer
gloedvoller
zoals uw zoon
die van water wijn maakte
en daarom bidden wij U:
Heer, ontferm U...

Preek

Stelt u zich voor: daar zitten ze, die twee echtelieden – laten we zeggen, zo'n 25 jaar na hun, na dé bruiloft te Kana. Hoe ze heten, weten we niet. Het wordt hun zilveren huwelijk, maar de glans is er toch een beetje af en de vraag is of ze het gaan vieren. Samen op de bank lopen ze de oude fotoalbums nog eens na. Bij alle gasten van toen is wel een verhaal te vertellen: sommigen zijn er niet meer en hechte vrienden van toen zijn inmiddels schimmen uit het verleden geworden. Sommigen zijn vertrokken, anderen hebben gekozen voor hun carrière, of voor een nieuw begin met een nog veel nieuwere liefde. Een paar brieven zijn nog gestuurd, toen werden het voorbedrukte kerstkaartjes tot ook die laatste verbindingslijn doodbloedde. Jammer, maar bij hen zelf is het natuurlijk ook

vaak zo gegaan. Als anderen iets te verwijten viel, dan slaat dat als een boemerang op hen zelf terug. Ach, zeggen ze tegen elkaar: c'est la vie.

Ze hebben hard gewerkt al die jaren en ze doen dat nog steeds. Het lijkt wel of het steeds drukker wordt met het verstrijken der jaren, of komt dat door het verstrijken der jaren? Of wordt het gewoon van je verwacht om het zo te zeggen: 'druk, druk druk'. Iedereen roept toch dat het druk is. Ze weten inmiddels: het is nu eenmaal lastig om te ontsnappen aan de ingesleten patronen die ook vat op hen hebben gekregen. Ja, ze zijn wat minder flexibel geworden, politiek wat opgeschoven naar rechts – realistisch noemen ze dat; maar hoeveel ze nu precies opgeschoven zijn, dat weten ze niet. Alle dagen zijn goed gevuld, ook met leuke dingen – de reclame heeft het immers altijd maar over genieten en herinneringen maken – maar diezelfde volle dagen voelen soms toch ook vreemd leeg aan. Is dit het nu?

Zo zitten ze daar, met album op de knieën, glimlachend om de mode van toen. En op de achtergrond breekt de actualiteit telkens in, met pushberichten over weer een raketaanval op Kyiv, op Gaza, over blijvende inflatie, een oververhitte woningmarkt en over een aarde die door de 1,5 graden opwarming is gegaan en niet meer lijkt af te koelen, maar ze weten eigenlijk niet goed of ze zich er druk over moeten maken.

En nu is het bijna 25 jaar na de bruiloft, na hun bruiloft te Kana en ze vragen zich af: zullen we het gaan vieren? Toen was dat geen vraag. Ze hadden geen geld, maar studenten konden dat als de besten: feestvieren zonder geld. De huiswijn van de plaatselijke super was niet best, maar het ging om de vriendschap, de muziek, de gesprekken over een betere wereld tot diep in de nacht, het simpele plezier van het samenzijn.

Nu is dat anders, bij hen en bij veel van hun tijdgenoten. De tijden zijn grauw en enigszins grimmig. Vreemd toch, zeggen ze tegen elkaar, hoe goed wij mensen in staat zijn om van een prachtige wereld een bende te maken, om van wijn van het goede leven weer alledaags water te maken. Natuurlijk, water heb je nodig, water is noodzaak, maar wijn is het feest. Water is gewoonte, wijn is de kers op de taart. Water, dat zijn de regels, wijn is wat die regels doorbreekt: de gloed, de liefde, de schoonheid, het wonder. En toch... altijd is er wel weer iemand die van de wijn van de verrukking water weet te maken, omdat geluk – zo wordt het dan gesteld – niet meer is dan een chemisch procesje in je hersenen is. Altijd is er wel weer iemand die de wijn van de verwondering doodslaat met het water van de zog. rede en de logica: God is onzin. Altijd is er wel weer iemand, en soms ben je dat zelf, is er dat stemmetje in je hoofd, die de wijn van de hoop gelijk weer omzet in het water van de uitgestelde teleurstelling, die de wijn van het Godsvertrouwen verandert in het platte water van de projectie, en de wijn van de liefde laat verwateren tot een permanente staat van boosheid en

slachtofferschap.

Ja, ze kennen nog wel het versje van Paul van Vliet uit hun hoofd.

*Ik drink op de mensen die bergen verzetten
Die door blijven gaan met hun kop in de wind
Ik drink op de mensen die met vallen en opstaan
Blijven geloven met het geloof van een kind.*

*Ik drink op de mensen die dingen beginnen
Waar niemand van weet wat de afloop zal zijn
Ik drink op de mensen van wagen en winnen
Die niet willen weten van water in wijn.*

*Ik drink op de mensen die blijven vertrouwen
Die van te voren niet vragen 'Voor hoeveel' en 'waarom'
Ik drink op de mensen die dóór blijven douwen
Van doe het maar wél en kijk maar niet om.*

*Ik drink op de mensen die alles verloren
Die weg zijn gezakt en zijn ondergegaan.
Ik drink op de mensen die terug bleven vechten
En daarna herboren weer op zijn gestaan.*

*Ik drink op het béste van vandaag en van morgen
Ik drink op het mooiste waar ik van hou
Ik drink op het maximum wat er nog in zit
In vandaag en in morgen in mij en in jou!!*

Mooi, maar is het niet ook een beetje naïef? Zullen ze het nog gaan vieren, of is dat even naïef? Ze weten: ergens in kelder liggen nog een paar flessen wijn van toen. Echt heel goeie flessen. Niet die huiswijn van de super, maar letterlijk: wijn van hun huis. Die man uit Nazaret had er iets mee te maken gehad, maar het fijne hebben ze er nooit van begrepen. Ook hun ceremoniemeester moest het antwoord schuldig blijven. Maar ze herinneren zich wel hoe de moeder van die man uit Nazaret – Jezus heette hij, ja, Jezus – zich er mee bemoeid had. Zij had tegen hem gezegd dat er wijn tekort was en hij had haar vervolgens enigszins onheus bejegend had, althans zo kwam het over: *Vrouw, wat heb ik met jou te maken?* had hij geroepen. *Mijn uur is nog niet gekomen.* Even was het ongemakkelijk stil geworden, tot iemand een grap maakte en de gesprekken zich hervatten.

Of zijn uur werkelijk ooit gekomen was, weten ze eigenlijk niet. Die man uit Nazaret, die Jezus, was er niet meer om het na te vertellen, maar van zijn vrienden, zijn navolgers – zo gaat het verhaal – wordt gezegd dat die zouden rondtrekken met een vreemd verhaal over zijn leven dat compleet was

verwaterd, maar op de derde dag toch wijn geworden was, met de gloed van een blijvende liefde. Eeuwig leven, had Jezus dat genoemd. Daarmee bedoelde hij niet dat je leven oneindig lang doorgaat, maar daarmee bedoelde hij dat als je leven in het licht van God staat, het eeuwigheidswaarde krijgt.

Dat verhaal gaat, maar het heeft hen eigenlijk nooit echt bereikt, ze hebben er nooit iets mee gedaan, maar nu ze daar zo zitten, herinneren zij zich weer hoe hij toen, bijna 25 jaar geleden, hun feest had gered van een vroegtijdig debacle. *Wat hij u ook zegt, doet dat!* had zijn moeder gezegd. En zo was het gegaan, gelukkig. Achteraf bleken het profetische woorden. En dat is precies wat ze tot op de dag van vandaag in die geruchten horen. Dat er nog altijd mensen zijn die die uitspraak letterlijk nemen, tot hun levensmotto maken of dat in elk geval proberen: *Wat hij u ook zegt, doet dat!*

Doen wat hij zegt: dat is niet weer plat water maken van zijn gloeiende wijn, maar telkens weer op zoek gaan naar mogelijkheden om van het water van alledag wijn te maken. Dat het water van de onverschilligheid tot wijn van betrokkenheid wordt, dat het water van het cynisme tot wijn van verwachting wordt. Ja, ze hebben zelf gehoord dat die navolgers van Jezus zelfs feest vieren met brood en met wijn ook als er eigenlijk niets te vieren is.

Maar misschien is dat het juist. Dat er, ook als er niets te vieren is, er juist dan iets te vieren is. Toen, 25 jaar geleden, vond hij al dat het feest moest doorgaan. Dat lijkt ook wel zijn levensmotto te zijn: altijd weer wijn van water maken, van stenen brood, van strijd vrede, van duisternis licht en van dood leven. Sommigen zeiden dat zijn uur gekomen was, niet op zijn glorierijkste moment, maar juist toen hij de marteldood stierf. Dat was voor velen onbegrijpelijk, maar zijn vrienden zeiden dat het zover gekomen was, juist omdat hij wilde dat het feest doorging, de overvloed gedeeld, de liefde verbeeld moest worden, ondanks wat anderen er van vonden, ondanks de weerstand daartegen. Dat hij zijn dood op de koop toenam opdat het feest van de liefde en de levensgloed door kon gaan. En ze zeiden ook dat voortaan altijd zijn uur zou komen wanneer mensen zijn woorden in gedachten namen en ze deden. *Wat hij u ook zegt, doe dat*, had zijn moeder gezegd. Dat is: van het leven een feest maken in het doen van zijn woorden en het horen van zijn daden. *Midden in de dood zijn wij in het leven* had een dichter dat ooit verwoord (Muus Jakobse).

*Midden in de dood
zijn wij in het leven,
want Eén breekt het brood
om met ons te leven
midden in de dood.*

Daar zitten ze dan, bijna 25 jaar na dato. Ze kijken elkaar nog eens aan. Zullen ze

het gaan vieren? Misschien toch... misschien toch maar de gloed van liefde weer een kans geven. En ze halen één van die goeie flessen van toen uit de kelder, kijken naar de kleur – een beetje waterig, lijkt het op het eerste gezicht, maar de smaak is excellent. En als hij open gaat, is het alsof zijn Geest uit de fles komt. 'Zalig!', zeggen ze en ze breken er nog een stukje brood bij en er verschijnt weer wat kleur op hun wangen. 'Lechajim' zeggen ze tegen elkaar, 'op het leven!'. 'Laten we het maar gaan vieren', we kunnen het platte water toch niet het allerlaatste woord geven? Legde Noach ook niet als eerste daad na de zondvloed, na al dat water, een wijngaard aan? En zo doen ze daar, op de bank de woorden die zijn moeder heeft gezegd: *Wat hij u ook zegt, doe dat!* Ze vieren het leven, drinken de wijn en eten het brood, met elkaar, en het voelt alsof hij er ook bij is, net als toen.

Bronnen:

<https://www.paulvanvliet.nl/teksten/>

Liedboek 566 (Muus Jakobse)

Een column van Piet van Veldhuijzen

Gebeden

Wij danken u, o God, oorsprong en gever van alle goede dingen voor water dat wijn wordt voor het leven om te vieren. En daarom bidden we voor wie het leven niet voelt als een geschenk maar als een last. Voor kinderen die in slaafse toestanden moeten leven en werken Voor grote mensen die worden uitgebuit in hun dagelijks bestaan, die voor hun werk niet serieus worden betaald, omdat iedereen weet dat ze geen keuze hebben Wij danken u voor het geschenk van deze gemeenschap voor wie er aan bijdragen	door er te zijn door een taak op zich te nemen. We bidden vandaag in het bijzonder voor Andries Feijen en voor het werk voor de kleinsten hier die voorgaan in het Koninkrijk. Dat wat we hier doen tot zegen mag zijn van wie er komen en tot zegen van deze stad. Wij danken u voor het geschenk van lichaam en geest. Daarom bidden we u voor wie er lichamelijk of geestelijk slecht aan toe is wie gebonden is aan huis of bed,	voor wie nog zo veel wil maar niet meer kan. Voor wie bang is voor de toekomst en die de onzekerheid niet meer verdraagt. Voor wie verdrietig zijn om het gemis van een echtgenoot, een ouder, een broer of zus... Dat u er bent om hen te behoeden en dat er mensen zijn die helpen het leven dragelijk te maken die blijven zoeken naar grote en kleine lichtpuntjes om vanuit en naar toe te leven. En in stilte zeggen we wat we op ons hart hebben
--	--	---

Wanneer u vaker inspiratie ontleent aan de preken en gebeden die klinken in de Kloosterkerk, stellen wij u voor om een gift over te maken op NL 29 INGB 0000 0585 71 ten name van Stichting Kloosterkerk.

U steunt ons werk ermee!